

Het gezondste dorp

Samen werken aan morgen

Verkiezingsprogramma 2026 - 2030

The logo for D66 Wassenaar is centered within a light orange rectangular area. It consists of a green square containing the text 'D66' in large, white, bold, sans-serif capital letters. Below 'D66', the word 'wassenaar' is written in a smaller, white, lowercase, sans-serif font.

D66
wassenaar

Het gezondste dorp

Samen werken aan morgen

Voorwoord

Met trots presenteren wij het verkiezingsprogramma van D66 Wassenaar, met als thema: 'Het gezondste dorp'. Wij geloven dat gezondheid méér omvat dan onze lichamelijke en geestelijke gesteldheid: het gaat ook over prettig wonen, contact hebben met anderen, bewegen in het groen en je thuis voelen in een gemeenschap waar iedereen meetelt.

Daarom zetten we ons in voor een gezonde en duurzame leefomgeving. We maken bewuste keuzes voor het milieu: minder afval, meer biodiversiteit, en schone lucht. We willen een dorp waar fietsen en wandelen vanzelfsprekend en veilig zijn, en waar verkeer geen overlast veroorzaakt. Waar voorzieningen dichtbij zijn en goed bereikbaar.

We willen toe naar een dorp waar we nog meer naar elkaar omzien en op elkaar kunnen rekenen. Waar we dicht bij huis terecht kunnen voor onze zorg als dat nodig is en waar alle ruimte is voor initiatieven vanuit de buurt.

Morgen komt met uitdagingen: we worden ouder, technologische ontwikkelingen gaan grote gevolgen krijgen. De landelijke overheid zal wellicht haar geld anders gaan inzetten zodat er minder voor de gemeenten overblijft.

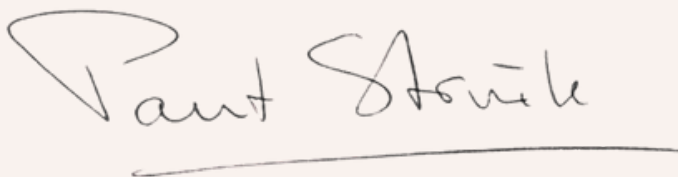
Bij alle beslissingen die we nemen zal D66 Wassenaar steeds de vraag stellen: hoe draagt dit besluit bij aan Wassenaar, het gezondste dorp? Welke kleine stappen kunnen we nemen? Hoe worden de mensen in deze wijk hier beter van? Welk verschil gaat het maken voor onszelf, voor onze kinderen en voor onze kleinkinderen?

Wij nodigen u uit om samen met ons te werken aan het Wassenaar van morgen.

Die uitdaging begint vandaag. Met jou, met u, met ons.

Het kan wél.

Paut Struik, Lijsttrekker

Inleiding

Dit verkiezingsprogramma is voor alle optimisten in ons dorp. Voor iedereen die ziet hoe het beter kan en moet. Door niet te roepen wat niet kan, maar door ons elke dag opnieuw de vraag te stellen: hoe kan het dan wél?

Wassenaar is een uniek dorp. We liggen midden in de Randstad. Alles is zo dichtbij maar ook zo ver weg. We beschikken over grote stukken groen, een diverse samenleving met veel internationale inwoners en een grote groep vrijwilligers.

Ons dorp staat voor grote uitdagingen. Jonge gezinnen kunnen geen huis vinden, ouderen hebben meer behoefte aan zorg, en mensen kijken naar de politiek voor sturing. We kunnen ons niet veroorloven om ons tegen elkaar uit te laten spelen. Daarom laten we ons inspireren door de mensen die ondanks alles hun idealen najagen. Want progressieve politiek inspireert en verbindt.

Stel je een Wassenaar voor waar iedereen een fijne plek heeft om te wonen. Waar we de gezondste generatie ooit hebben en waar jong en oud zich thuis voelen.

Stel je een Wassenaar voor waar ondernemers ruimte hebben om te groeien, waar ouderen gemakkelijker en betaalbaar kunnen doorstromen naar een passende woning, en waar de politiek dienstbaar en betrouwbaar is. Een dorp waar je fijn kan leven.

De ideeën zijn er al. Nu is het aan ons om ze uit te voeren. D66 Wassenaar kiest voor oplossingen die mensen de ruimte geven om vooruit te komen. We geven alle ruimte aan alle Wassenaarders die willen bouwen aan een betere toekomst. Waar drempels in de weg staan, zorgen wij dat de gemeente die wegneemt. Voor het gezondste dorp ooit.

Het is aan ons. Doe mee. Want als we het willen, dan kan het wél.

Inhoudsopgave

1. Wonen en Mobiliteit: Prettig leven en veilig bewegen	6
1.1. Ambitieuze bouwen en fijn wonen	7
1.2. Ruimte om te bewegen	9
2. Natuur en klimaat: Zorgen voor wat ons gezond houdt	12
2.1. Een daadkrachtige en groene gemeente	13
2.2. Een groene en prettige omgeving	15
3. Gezondheid en welzijn: Zorgen voor en met elkaar	17
3.1. Een dorp waar iedereen geholpen wordt	18
3.2. Een buurt die betrokken is	19
3.3. Een kansrijk dorp voor iedereen	20
4. Economie en werk: Sterke bedrijven die verbinden	21
4.1. Prettig en lokaal ondernemen	22
5. Onderwijs en veiligheid: Een kansrijke en veilige omgeving	25
5.1. Kansen voor iedere inwoner	26
5.1. Zonder zorgen over straat	27
6. Bestuur en financiën: Betrouwbaar en robuust	29
6.1. Lokaal bestuur met hart voor inwoners	30
6.2. Verantwoord omgaan met geld	31
7. Verantwoording	33

Hoofdstuk 1

Prettig leven en veilig bewegen

Wonen en Mobiliteit

Ambitieuus bouwen en fijn wonen

D66 Wassenaar kiest voor een gemeente waar woningzoekenden een passende woning kunnen vinden. Tot 2030 komen er duizend nieuwe woningen bij, met de ANWB-locatie als belangrijkste toevoeging. De tuinen van Den Deijl en de planvorming voor Kerkehout zijn ook belangrijke ontwikkelingen. Daarnaast willen we per jaar 50 woningen toevoegen. D66 Wassenaar wil actief op zoek naar nieuwe bouwlocaties, eventueel ook buiten de bebouwde kom en naar mogelijkheden voor woningsplitsen en het plaatsen van extra verdiepingen op bestaande woningen of woningcomplexen.

Betaalbare nieuwbouw

D66 Wassenaar wil het makkelijker maken voor mensen met een laag of gemiddeld inkomen om een huis te vinden en hecht daarom aan de regionale realisatieafspraken rond woningbouw: van nieuw te bouwen woningen moet tweederde betaalbaar zijn, waarvan de helft sociale huurwoningen.

Onderzoek naar woningbouw op de Hoge Klei

D66 Wassenaar wil starten met een onderzoek naar de Hoge Klei als mogelijke nieuwe woningbouwlocatie. We willen in kaart brengen welke kansen deze plek biedt voor het realiseren van betaalbare en duurzame woningen, en welke voorwaarden nodig zijn om hier verantwoord te bouwen, zodat er sneller meer betaalbare en passende woningen kunnen worden gerealiseerd.

Doorstroming voor echte beweging op de woningmarkt

D66 Wassenaar zet in op het bouwen van passende appartementen voor ouderen zodat zij in het dorp kunnen blijven én hun grotere (huur-)woningen vrijkomen. Deze vrijgekomen woningen worden via KoopGarant of een vergelijkbare regeling beschikbaar gesteld voor starters. Zo benutten we de bestaande voorraad optimaal en vergroten we de woonmogelijkheden voor iedereen.

Heldere bestemming voor de vrijkomende schoollocaties

D66 Wassenaar wil dat de vrijkomende locaties van de St. Jan Baptist en St. Jozef basisscholen snel een nieuwe maatschappelijke of woonbestemming krijgen. We zetten in op woningbouw, zodat leegstand wordt voorkomen en de ruimte snel weer waarde heeft voor het dorp.

Sneller verduurzamen woningen

D66 Wassenaar wil vaart maken met de verduurzaming van ons woningbestand. Inwoners krijgen gerichte ondersteuning via VvE-begeleiding en inzet van energiecoaches. Deze aanpak begint bij de slechtst geïsoleerde tien procent woningen zodat energiearmoede wordt teruggedrongen en woonlasten dalen. Nieuwbouw in Wassenaar wordt standaard natuurinclusief en klimaatadaptief, met groene daken, wateropvang en meer biodiversiteit.

Hoger bouwen waar het kan

Voor D66 Wassenaar is bouwen hoger dan drie lagen bespreekbaar. Dit geldt zowel voor bestaande bouw als voor nieuwbouw. Creatieve oplossingen van ontwikkelaars worden toegejuicht.

De gemeente pakt de regie op wonen en verduurzaming

D66 Wassenaar kiest voor een actieve grondpolitiek. Dit betekent dat er scherpe financiële regie nodig is. Als gemeente moet de maatschappelijke waarde van de bestemming altijd voorop staan, vindt D66 Wassenaar. Elk jaar verschijnt een woonmonitor die inzicht biedt in de voortgang op het gebied van nieuwbouw, verduurzaming en doorstroming. De gemeente werkt hecht samen met corporaties, buurgemeenten en netbeheerders.

D66 Wassenaar is trots op de manier waarop we in Wassenaar momenteel asielzoekers opvangen. Dankzij talloze vrijwilligers en betrokken organisaties krijgen deze mensen hier niet alleen opvang, maar ook een kans om mee te doen. Duidelijke afspraken tussen gemeente, COA en woonruimte verstrekker zijn nodig, zodat we een gastvrij dorp kunnen blijven. D66 Wassenaar wil dat men al tijdens de asielprocedure zo vroeg mogelijk kan starten met taallessen, een opleiding en werk. Zo vinden deze medebewoners snel hun weg in onze gemeenschap. D66 Wassenaar zet zich in om de achterstand op de huisvesting van statushouders in onze gemeente weg te werken.

Ruimte voor vernieuwende woonvormen

Diversiteit aan woonvormen bepalen de kwaliteit van een buurt. Door ruimte te geven aan nieuwe manieren van samen wonen, zoals meergeneratie wonen, levensloopbestendige woningen en wooncoöperaties, ontstaat er een omgeving waarin mensen elkaar ondersteunen, langer zelfstandig kunnen blijven wonen en waarin verschillende generaties elkaar versterken. De bouw van mantelzorg-

woningen wordt eenvoudiger zodat families sneller passende zorg kunnen organiseren. D66 Wassenaar wil ook onderzoeken waar flexwoningen gebouwd kunnen worden. D66 Wassenaar wil zo bouwen aan buurten die toekomstbestendig, inclusief en sociaal verbonden zijn.

Stimuleringsfonds wooninitiatieven

D66 Wassenaar wil een stimuleringsfonds voor wooninitiatieven instellen en bewonersgroepen actief begeleiden wanneer zij samen willen bouwen of wonen. Door goede ondersteuning kunnen waardevolle ideeën sneller tot ontwikkeling komen.

Heldere procedures en stevige samenwerkingen

D66 Wassenaar wil dat de procedures rond wooninitiatieven duidelijk en toegankelijk worden en dat er concrete afspraken worden gemaakt met woningcorporaties en marktpartijen. Zo kunnen nieuwe woonprojecten snel en zorgvuldig worden gerealiseerd.

Ruimte om te bewegen

Met gemiddeld 33,6 fietsongevallen per 10.000 inwoners staat onze gemeente op de tweede plaats van minst fietsveilige gemeenten in Nederland. Het burgerberaad over verkeer, georganiseerd op initiatief van D66 Wassenaar, maakte duidelijk dat inwoners meer ruimte willen voor fietsers en voetgangers en minder doorgaand autoverkeer. D66 Wassenaar ziet dit als kans en uitgangspunt om samen met bewoners te werken aan een verkeersveilig en leefbaar Wassenaar voor iedereen.

Veilige schoolroutes voor kinderen

D66 Wassenaar wil dat kinderen veilig en zelfstandig naar school kunnen fietsen en lopen. D66 Wassenaar staat voor de inrichting van schoolstraten, waarbij auto's tijdens de breng- en haalmomenten geweerd worden. Samen met scholen wordt een actieplan beweegvriendelijke schoolomgeving opgesteld met aanvullende maatregelen die ouders stimuleren hun kinderen met de fiets of te voet naar school te brengen, zodat de verkeerssituatie rondom scholen veiliger wordt.

Betere doorstroming rondom het Rozenplein

D66 Wassenaar wil dat de gemeente tijdens de gesprekken met Defensie actief inzet op een nieuwe afrit bij Maaldrift. Deze aansluiting kan de druk op

het Rozenplein verminderen en de doorstroming in het dorp verbeteren. Door slim mee te liften op de uitbreidingsplannen van Defensie benutten we een kans om het verkeer in Wassenaar structureel te ontlasten.

Veilige en comfortabele fietspaden

D66 Wassenaar wil dat fietspaden in het dorp breed, duidelijk en veilig zijn voor iedereen. Waar mogelijk worden fietspaden verbreed, beleid ontwikkeld voor snelfietsers en wordt de zichtbaarheid van voetgangers en fietsers verbeterd met veilige oversteekplaatsen. Daarnaast vindt D66 Wassenaar het belangrijk dat fiets- en voetpaden goed worden onderhouden: onkruid, losse tegels en andere obstakels moeten snel worden aangepakt. Zo kan iedereen met vertrouwen en comfort op de fiets of te voet door Wassenaar bewegen.

Autoluwe en leefbare woonwijken

D66 Wassenaar zet in op woongebieden die autoluw zijn en zo veel mogelijk als woonerf worden ingericht. Met een maximumsnelheid van 15 km/u voor auto's en een vriendelijke inrichting voor spelende kinderen, fietsers en wandelaars wordt de leefomgeving veiliger en aangenamer voor iedereen.

Meer veilige oversteekplaatsen over de N44

D66 Wassenaar wil meerdere nieuwe oversteekbruggen, waar mogelijk gecombineerd met ecoducten over de N44 zodat de verbindingen tussen oost en west beter worden voor fietsers en wandelaars. Zo verbeteren we zowel de verkeersveiligheid als de natuurverbindingen.

Slimme technieken voor een leefbare en veilige dorpskern

D66 Wassenaar wil doorgaand verkeer zoveel mogelijk buiten het gemeentelijke wegennet van het dorp houden. Daarom zetten we in op doseerinstallaties die tijdens de spits, aan de randen van de gemeente het verkeer reguleren, zodat automobilisten Wassenaar minder snel als sluiproute gebruiken. Ook willen we vooroplopen met innovatieve oplossingen om ongewenst verkeer en onveilig gedrag te verminderen, zoals aansluiten bij landelijke proeven waarbij navigatie-apps automobilisten waarschuwen bij scholen.

Veilige oversteekplaatsen voor bewoners

D66 Wassenaar wil dat bewoners in drukke straten veilig kunnen oversteken. Daarom pleit D66 Wassenaar voor een goede oversteekplaats bij de Hazelaan, halverwege de Jagerslaan, zodat inwoners tijdens de spits veilig naar het

fietspad aan de overkant kunnen komen. Ook wil D66 Wassenaar kijken naar overige locaties waar goede oversteekplaatsen gerealiseerd moeten worden.

Sterk en betrouwbaar openbaar vervoer

D66 Wassenaar vindt goed openbaar vervoer essentieel voor een betere doorstroming en leefbaarheid in het dorp. Het haalt de druk van de wegen en maakt het aantrekkelijker om de auto te laten staan. D66 Wassenaar wil dat Wassenaar zich stevig opstelt in regionaal verband voor een goede frequentie van bussen en betrouwbare lijndiensten. Ook wil D66 Wassenaar laten onderzoeken of een nachtbus tussen Den Haag en Leiden haalbaar is, zodat mensen ook 's avonds en 's nachts duurzaam kunnen reizen.

Slimme en toegankelijke fiets- en parkeerfaciliteiten

D66 Wassenaar wil dat fietsen nog makkelijker en veiliger gestald kunnen worden. Daarom zet D66 Wassenaar in op meer fietsenstallingen, inclusief laadpalen voor elektrische fietsen, op belangrijke locaties, zoals bij OV-knooppunten zoals de Van Oldenbarneveltweg, dorpscentrum, Meijendel, het strand en sport- en recreatieterreinen en nabij horeca. Ook wil D66 Wassenaar dat de handhaving op kort parkeren voor auto's op parkeerterreinen en in garages in het centrum wordt versterkt.

Hoofdstuk 2

Zorgen voor wat ons gezond houdt

Natuur en Klimaat

Een daadkrachtige en groene gemeente

Wassenaar is omringd door natuur die ons dorp kwaliteit en ontspanning biedt. D66 Wassenaar gelooft dat deze waardevolle omgeving beschermd moet worden, zowel in omvang als in kwaliteit. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nemen al veel duurzame initiatieven. De gemeente heeft hierin een verbindende rol om te zorgen dat natuur, recreatie en leefomgeving elkaar versterken.

Lokaal burgerberaad Klimaat

D66 Wassenaar wil in navolging van het burgerberaad over verkeer een burgerberaad over klimaat en duurzaamheid, omdat inwoners zelf scherp zien wat lokaal werkt en wat niet. Zo krijgt Wassenaar een gedragen koers voor klimaatmaatregelen en groeit tegelijk de betrokkenheid en bewustwording in het dorp.

Sterke gemeentelijke regierol

D66 Wassenaar wil dat de gemeente duidelijk leiding neemt bij duurzame initiatieven. De gemeente moet overzicht houden, partijen verbinden en samen met hen een uitvoeringsprogramma opstellen met heldere prioriteiten, zodat projecten sneller, consistent en doelgericht worden uitgevoerd.

Een sterke rol voor Wassenaar in het beschermen van Meijndel

Wassenaar draagt een grote verantwoordelijkheid voor het behoud van de bijzondere natuur in het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide, dat maar liefst dertig procent van het oppervlak van onze gemeente beslaat. D66 Wassenaar wil dat de gemeente een actievere en meer betrokken rol speelt in het beschermen en versterken van deze unieke duinen. Als partner van Nationaal Park Hollandse Duinen en aandeelhouder van Dunea moet de gemeente inzetten op nauwere samenwerking en zal het moeten onderzoeken hoe ook natuurbeschermingsorganisaties nog beter kunnen worden betrokken bij het beheer. Zo kunnen we samenwerken aan een toekomstbestendig en veerkrachtig Meijndel.

Samen werken aan groen Wassenaar

D66 Wassenaar vindt dat initiatieven van inwoners en maatschappelijke organisaties voor groen en biodiversiteit actief ondersteund en waar mogelijk

gefaciliteerd moeten worden. Wassenaar kent veel mensen met een groen hart; door hen de ruimte te geven, versterken we samen onze natuur en leefomgeving.

Wassenaar heeft de kans om natuur en recreatie hand in hand te laten gaan, waarbij inwoners optimaal kunnen genieten van groene en toegankelijke plekken. Het terrein van Duindigt biedt een unieke mogelijkheid om dit te realiseren.

Duindigt als groen en recreatief gebied

D66 Wassenaar wil dat de gemeente samenwerkt met Den Haag aan de plannen voor een groene bufferzone tussen het Haagse Bos en de Waalsdorpervlakte, waarbij ook het terrein van de renbaan Duindigt wordt betrokken. Duindigt kan zo worden ontwikkeld tot een aantrekkelijk natuur- en recreatiegebied met goede ontsluiting, dat biodiversiteit versterkt en volop ruimte biedt voor ontspanning en buitenactiviteiten voor alle inwoners.

Duurzaamheid en energietransitie zijn essentieel voor een toekomstbestendig Wassenaar. D66 Wassenaar ziet volop kansen om grondstoffen slimmer te gebruiken, afval te verminderen en de overstap naar schone energie te versnellen.

Naar schoon en slim afvalbeheer

Wassenaar kan veel slimmer omgaan met grondstoffen en D66 ziet dat dit wél haalbaar is. De huidige 205 kilo restafval per inwoner per jaar laat vooral zien hoeveel winst er nog te pakken valt richting het landelijke doel van 30 kilo. Daarom wil D66 dat inwoners inzicht krijgen in hun afvalproductie. D66 steunt de plannen voor het terugbrengen van het aantal afhaalmomenten voor het restafval en de invoering van de tariefdifferentiatie waarmee inwoners die weinig afval overhouden worden beloont.

Wassenaar versnelt naar schone energie

D66 Wassenaar wil een energieneutraal Wassenaar in 2040. D66 Wassenaar stimuleert energiebesparende maatregelen en het plaatsen van zonnepanelen op woningen, gemeentelijke gebouwen en grote daken. De gemeente voert hierin een 'Ja, tenzij' beleid. Ook draagt D66 Wassenaar actief bij aan de realisatie van een solar carport bij de Dr. Mansveltkade, zodat ons dorp sneller overstapt op schone energie.

Een groene en prettige omgeving

Groen en een gezonde leefomgeving zijn onmisbaar voor een aantrekkelijk en leefbaar Wassenaar. D66 Wassenaar wil kinderen de ruimte geven om in het groen te spelen, inwoners laten genieten van natuur en recreatie dichtbij huis, en biodiversiteit versterken. De gemeente Wassenaar maakt, wat D66 Wassenaar betreft, ook werk van maatregelen om de gevolgen van het veranderende klimaat met fikse regenbuien en hete perioden op te vangen.

Groen spelen en ontdekken voor kinderen

D66 Wassenaar wil dat kinderen volop kunnen spelen in het groen. Daarom zet D66 Wassenaar in op meer groene speeltuinen, met mogelijke nieuwe locaties nabij het centrum waar ook lokale horeca van kan profiteren. Een centrale groene speeltuin met parkeervoorziening kan bovendien dienen als toegangspoort tot Meijndel, zodat gezinnen het gebied op een prettige manier kunnen bezoeken te voet of met leenfietsen.

Gezonde leefomgeving

D66 Wassenaar vindt een gezonde leefomgeving een topprioriteit. D66 Wassenaar zet zich in voor schoon drinkwater, minder gifgebruik en betere luchtkwaliteit. De gemeente moet hiervoor in de Omgevingsvisie heldere kaders stellen en zich aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord.

Groene recreatiezones rond Meijndel & Berkheide

D66 Wassenaar wil langs de randen van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide groene zones ontwikkelen, waar inwoners op een prettige en laagdrempelige manier kunnen genieten van recreatie en buitensportactiviteiten. Deze zones maken het mogelijk dat mensen dichtbij huis actief zijn in de natuur, terwijl de druk op Meijndel zelf afneemt en de kwetsbare natuur beter wordt beschermd.

Een rustiger en natuurlijker Meijndel

D66 Wassenaar wil de bijzondere natuur van Meijndel beter beschermen. Het hart van het gebied raakt steeds voller door auto's die richting de Boerderij, het Monkeybos en sportactiviteiten rijden. Daardoor komt de natuur onder druk te staan. Wij kiezen voor een rustige, schone en veilige duinomgeving waar wandelen en fietsen centraal staan. D66 wil bezoekers daarom meer aan de

randen van het gebied opvangen en de gratis parkeerplaatsen bij de Boerderij sluiten. Zo blijft het hart van Meijendel echt natuurgebied. Vanaf het Kievietsduin kan Dunea, net als in het verleden, schoon elektrisch vervoer en deelfietsen aanbieden voor wie minder goed ter been is. Op deze manier blijft het hart van Meijendel voor iedereen toegankelijk, terwijl de natuur de ruimte krijgt die zij nodig heeft.

Natuur en biodiversiteit

D66 Wassenaar wil meer ruimte voor natuur en biodiversiteit in ons dorp. D66 Wassenaar zet in op het omvormen van landbouwgrond en gebieden zoals rond Duindigt tot nieuw natuur- en recreatiegebied. Een stadsecoloog ontwikkelt een plan en onderzoekt ook hoe bebouwde en bewoonde delen van Wassenaar vergroend kunnen worden, met aandacht voor bloemrijke bermen, halfverharde parkeerterreinen, nestkasten en ecologische verbindingen.

Hoofdstuk 3

Zorgen voor en met elkaar

Gezondheid en Welzijn

Een dorp waar iedereen geholpen wordt

D66 wil dat iedere inwoner zo dichtbij mogelijk terecht kan voor hulp, advies of gewoon een luisterend oor. Dat begint met kijken naar wat er al is. Zorgzame buurten versterken de sociale samenhang, vergroten de veiligheid en voorkomen dat mensen er alleen voor staan. D66 Wassenaar wil buurten ontwerpen en stimuleren waar mensen elkaar makkelijk leren kennen, elkaar helpen en waar ondersteuning dichtbij en overzichtelijk is georganiseerd. Daarom zetten wij in op sterke structuren in de wijk, moderne hulpmiddelen en een sociaal netwerk dat iedereen bereikt.

Voorzorgcirkels en verbonden buurtinitiatieven

D66 Wassenaar wil het opzetten van voorzorgcirkels stimuleren en ondersteunen. Dit zijn kleine netwerken van inwoners die elkaar ondersteunen met allerlei zaken, van het ophangen van een schilderij tot meegaan naar een doktersbezoek. Daarnaast wil D66 Wassenaar bestaande buurtinitiatieven in kaart brengen, zichtbaar maken en actief met elkaar verbinden. Zo ontstaat een overzichtelijk netwerk waarin inwoners elkaar sneller vinden en waarin de kracht van de wijk optimaal wordt benut.

Een laagdrempelig aanspreekpunt in elke buurt

D66 Wassenaar stimuleert initiatieven in de buurten die bijdragen aan het vergroten van de onderlinge steun en het welzijn van inwoners. Ook wil D66 Wassenaar dat er in elke wijk een laagdrempelig aanspreekpunt komt waar inwoners terecht kunnen voor vragen, ondersteuning of doorverwijzing. Zo wordt de weg naar hulp korter en duidelijker voor iedereen.

Doorontwikkeling Sociaal Team Wassenaar

D66 Wassenaar wil dat het Sociaal Team Wassenaar zich kan doorontwikkelen naar Stevige Sociale Teams. Met vaste contactpersonen in de buurten vormt die zichtbaar en aanwezig zijn én direct kunnen handelen. De gemeente sluit aan op initiatieven en ideeën van mensen zelf. Zo wordt zorg en ondersteuning iets van mensen onderling, en daarbovenop persoonlijker, sneller en dichter bij huis georganiseerd.

Een sterke buurt heeft baat bij een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Een huis voor de wijk waar activiteiten plaatsvinden, waar ruimte is voor eigen

initiatieven, zorg en ondersteuning dichtbij beschikbaar zijn en waar bewoners zich welkom en verbonden voelen. D66 Wassenaar wil deze ontmoetingsplekken mogelijk maken waar daar behoefte aan is, omdat zij de sociale samenhang versterken en zorgen voor een levendige buurt waarin jong en oud elkaar vanzelf weten te vinden.

Slim gebruik van bestaande gebouwen

D66 Wassenaar wil dat bestaande gebouwen zoals scholen, sportclubs en andere voorzieningen worden benut als tijdelijke of permanente buurtcentra. Hierdoor kunnen ontmoetingsplekken snel worden gerealiseerd zonder onnodig te investeren in nieuwe gebouwen.

Buurtcentra in samenwerking met de inwoners

D66 Wassenaar wil dat de invulling van wijkcentra tot stand komt in nauwe samenwerking met lokale partners en vrijwilligers. Door samen te bepalen welke activiteiten en voorzieningen nodig zijn, ontstaat een aanbod dat past bij de wensen en behoeften van de mensen in de wijk.

Een buurt die betrokken is

Een buurt waar bewoners invloed hebben op hun leefomgeving wordt sterker, creatiever en hechter. Buurtgericht werken zorgt ervoor dat goede ideeën sneller worden opgepakt, oplossingen beter aansluiten bij wat er speelt en het vertrouwen tussen inwoners en gemeente groeit. D66 Wassenaar vindt dat de gemeente samen mét inwoners moet werken, in plaats van over hen te beslissen.

Buurtteams

D66 Wassenaar stimuleert dat er buurtteams zijn waarin bewoners, ondernemers en professionals samenwerken aan de vraagstukken in hun omgeving. Zo ontstaat er een vaste plek waar kennis, betrokkenheid en verantwoordelijkheid samenkomen. Iedere buurt heeft een vaste contactpersoon op het gemeentekantoor en een wijkwethouder.

Buurtgesprekken en digitale ideeënkaart

D66 Wassenaar wil dat de gemeente regelmatig gaat luisteren in de buurt en een digitale ideeënkaart beschikbaar maakt. Daarmee kan iedereen laagdrempelig meedenken, ideeën inbrengen en initiatief nemen voor verbeteringen in de wijk.

Snelle terugkoppeling en uitvoering

D66 Wassenaar wil dat goede ideeën uit de wijk snel worden teruggekoppeld en ook écht worden uitgevoerd. Zo worden de initiatieven van de inwoners leidend. Samen maken we Wassenaar sterker is geen loze belofte, maar dagelijkse praktijk.

Een kansrijk dorp voor iedereen

Een sterke verbinding tussen inwoners en het gemeentebestuur begint in de wijk zelf. Een wijkwethouder die zichtbaar aanwezig is en de buurt goed kent, zorgt ervoor dat ideeën sneller worden opgepakt, problemen eerder worden gezien en inwoners merken dat hun stem telt. Zo versterken we vertrouwen en maken we de gemeente echt bereikbaar.

Zorg waar nodig

D66 Wassenaar wil werk maken van voldoende ondersteuning van mantelzorgers door het stimuleren van inclusieve wijkcentra, waar ook ruimte is voor dagopvang. Ook willen we een passend aanbod voor respijtzorg bevorderen. Ontlasting van mantelzorgers vinden wij van groot belang. Alleen dan kunnen die hun belangrijke taak goed blijven volhouden.

Jongeren zijn onze toekomst

Jongeren zijn de toekomst van onze gemeente. D66 zet zich ervoor in dat zij de ruimte krijgen om te groeien, hun talenten te ontwikkelen en mee te beslissen over hun leefomgeving. Uit gesprekken met jongeren blijkt dat zij behoefte hebben aan toegankelijke en betaalbare woningen, goede onderwijsvoorzieningen, een bruisend cultureel aanbod en veilige plekken om samen te komen.

Toegankelijke sport, cultuur en gelijke kansen voor jongeren

D66 Wassenaar wil dat sport- en cultuurclubs betaalbaar en bereikbaar blijven voor iedereen. We ondersteunen initiatieven zoals het jongerenrestaurant en stimuleren samenwerking tussen gemeente en lokale organisaties, bijvoorbeeld via workshops en gezamenlijke activiteiten. Daarnaast zetten we ons in voor het voortzetten van het OKO-programma, zodat alle kinderen in Wassenaar kunnen opgroeien in een kansrijke en gezonde omgeving.

Hoofdstuk 4

Sterke bedrijven die verbinden

Economie en Werk

Prettig en lokaal ondernemen

Wassenaar leeft dankzij haar ondernemingen, die werkgelegenheid, levendigheid en verbinding brengen. D66 Wassenaar vindt dat deze ondernemers zich gesteund moeten voelen en dat inwoners vaker kiezen voor lokaal. De gemeente heeft een actieve rol als partner en facilitator, zodat het ondernemerschap in Wassenaar kan floreren.

Lokaal besteden versterkt Wassenaar

D66 Wassenaar wil de lokale economie stimuleren met een gemeentelijk Lokaal Kooptegoed. Inwoners ontvangen jaarlijks een digitaal of fysiek tegoed dat zij kunnen besteden bij deelnemende lokale ondernemers. De gemeente betaalt de korting, ondernemers krijgen de volledige verkoopprijs. Zo stimuleren we inwoners om lokaal te kopen en versterken we onze ondernemers.

Betere gemeentelijke dienstverlening voor ondernemers

D66 Wassenaar vindt dat ondernemers moeten kunnen rekenen op snelle vergunningprocedures, duidelijke kaders en lage regeldruk. De gemeente begeleidt actief bij complexe aanvragen, met één vast aanspreekpunt per ondernemer. Digitale processen worden verbeterd zodat aanvragen overzichtelijker, eenvoudiger en sneller verlopen.

Levendige winkelgebieden voor iedereen

D66 Wassenaar pakt leegstand aan met flexibele huurcontracten en ondersteuning voor pop-up winkels. We stimuleren een divers winkelaanbod dat past bij de wensen van inwoners en bezoekers. Investerings in openbare ruimte, groen en lokale evenementen maken winkelstraten aantrekkelijker en toekomstbestendig.

Voor een duurzame en circulaire economie

D66 Wassenaar stimuleert duurzaam en circulair ondernemen, zodat economie en groen hand in hand gaan. De gemeente ondersteunt bedrijven via subsidies, advies en het Circulaire Loket, en maakt circulariteit de standaard bij gemeentelijke inkoop en aanbestedingen. Bij een eventuele verplaatsing van de milieustraat wil D66 deze omvormen tot een Circulair Ambachtscentrum, waar kringloopwinkels, repaircafés en andere initiatieven samenwerken om afval te verminderen en materialen langer te gebruiken.

Consulent Kleine Zelfstandigen biedt directe ondersteuning

D66 Wassenaar wil dat de gemeente een consulent aanstelt die kleine ondernemers helpt bij praktische vragen, vergunningen, verduurzaming en bedrijfsontwikkeling. Zo krijgen zelfstandigen laagdrempelige en professionele ondersteuning op maat.

D66 Wassenaar gelooft in een economie die dichtbij de mensen staat: ondernemend, duurzaam en inclusief. We zien werkgelegenheid en lokaal ondernemerschap als motoren van leefbaarheid, verbinding en welvaart in ons dorp.

Werkgelegenheid en een inclusieve arbeidsmarkt voor iedereen

D66 Wassenaar wil samen met lokale ondernemers, scholen en maatschappelijke organisaties meer kansen creëren voor werk en persoonlijke ontwikkeling. We moedigen als gemeente stages en leerwerkplekken bij onze ondernemers aan zodat jongeren en zij-instromers makkelijker de arbeidsmarkt bereiken. Daarnaast ondersteunt de gemeente actief mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van passend werk of dagbesteding.

Ruimte voor toekomstbestendige bedrijvigheid

D66 Wassenaar wil werklocaties slimmer en duurzamer benutten. We onderzoeken hoe bedrijventerreinen beter kunnen worden ingericht, hoe verouderd vastgoed kan worden verduurzaamd en hoe bedrijven die niet goed passen op een bedrijventerrein kunnen verhuizen naar een geschikte en betaalbare locatie.

Toekomst van de Van Hallstraat

D66 ziet de Van Hallstraat als een kansrijke plek voor vernieuwing. Ons voorstel is om te onderzoeken hoe verouderde bedrijfsruimten kunnen worden verplaatst, zodat de straat kan worden herontwikkeld met moderne bedrijfsunits en passende woningen erboven.

D66 Wassenaar ziet toerisme en vrijwilligerswerk als belangrijke versterkers van de leefbaarheid en identiteit van ons dorp. Toerisme moet bijdragen aan de schoonheid, rust en cultuur van Wassenaar, terwijl vrijwilligers de spil vormen van sport, cultuur, zorg en lokale initiatieven.

Kwaliteitstoerisme dat past bij Wassenaar

D66 Wassenaar wil toerisme dat bijdraagt aan rust, natuur, cultuur en de lokale economie, zonder massatoerisme. Bezoekers worden uitgenodigd te genieten van

onze duinen, dorpskern, horeca en evenementen. De gemeente investeert in goede wandel- en fietsroutes en een sterke verbinding tussen natuur en centrum, zodat de economie profiteert terwijl de leefbaarheid behouden blijft.

Vrijwilligerswerk verdient waardering

D66 Wassenaar erkent dat vrijwilligers onmisbaar zijn voor sport, cultuur, zorg en buurtinitiatieven. Hun inzet verdient erkenning en waardering. Daarom wil D66 dat de gemeente vrijwilligers jaarlijks in het zonnetje zet, bijvoorbeeld met een vrijwilligersprijs of een persoonlijk bedankje. D66 Wassenaar wil hierin ook lokale partners betrekken.

Hoofdstuk 5

Een kansrijke en veilige omgeving

Onderwijs en Veiligheid

Kansen voor iedere inwoner

In een vooruitstrevend Wassenaar staat onderwijs centraal. D66 Wassenaar wil dat ieder kind toegang heeft tot sterk en toekomstbestendig onderwijs, met de gemeente als actieve partner en verbinder. We investeren in moderne en gezonde schoolgebouwen, bevorderen kansengelijkheid en zetten ons in om het lerarentekort terug te dringen. Door de samenwerking tussen gemeente, scholen en KansLokaal te versterken, werken we aan een gezamenlijke visie richting 2030 waarin ieder kind de ruimte krijgt om zich optimaal te ontwikkelen.

Een rijke schooldag voor ieder kind

D66 wil dat alle kinderen toegang hebben tot sport, cultuur, natuur- en techniekactiviteiten na school. Scholen werken samen met verenigingen en instellingen via subsidies en de Wassenaarpas; zo blijft deelname voor iedereen mogelijk.

Snelle realisatie van het nieuwe IKC

D66 Wassenaar wil dat de bouw en verhuizing van het nieuwe Integraal Kindcentrum voor de St. Jan Baptist en St. Jozef scholen zo snel mogelijk van start gaat. Zo hoeven leerlingen en leraren niet langer dan strikt noodzakelijk te wachten op een modern en passend schoolgebouw.

Taalondersteuning voor een stevige start

D66 Wassenaar wil dat nieuwkomers vanaf jonge leeftijd toegang krijgen tot goed taalonderwijs. We zorgen voor structurele middelen en expertise, ook voor kleuters, zodat ieder kind de taalvaardigheid opbouwt die nodig is om met vertrouwen te starten op de basisschool en volwaardig mee te doen in de klas.

Sterke en toekomstbestendige basisscholen

D66 Wassenaar investeert in gezonde, duurzame en toegankelijke schoolgebouwen. Door het Integraal Huisvestingsplan voortvarend uit te voeren zorgen we voor moderne scholen die klaar zijn voor de toekomst, bij voorkeur in multifunctionele gebouwen waar onderwijs, opvang, zorg en de wijk samenkomen.

Een rijke en betrokken leeromgeving

De gemeente ondersteunt scholen bij burgerschapsonderwijs en organiseert activiteiten zoals jeugdebatten, gastlessen en schaduwverkiezingen. We verbind-

en scholen actief met sport, cultuur en lokale bedrijven om stages en praktijkervaring mogelijk te maken.

Zwemvaardigheid voor ieder kind

D66 Wassenaar wil de vangnetregeling voor zwemlessen behouden, zodat ieder kind aan het einde van de basisschool ten minste één zwemdiploma kan behalen. Zo zorgen we dat alle kinderen veilig kunnen zwemmen in het water in en rondom Wassenaar.

Zonder zorgen over straat

D66 Wassenaar zet zich in voor een dorp waar iedereen zich veilig voelt. Thuis, op school en op straat. Dat doen we door schadelijke normen aan te pakken, professionals beter toe te rusten om signalen te herkennen en gericht te investeren in de plekken en situaties waar onveiligheid ontstaat.

Veiligheid en weerbaarheid vergroten op school

D66 Wassenaar wil investeren in gemeentelijke lespakketten (of een geschikte partner vinden) die scholen ondersteunen bij het bespreekbaar maken van gezonde relaties, consent, online veiligheid en het herkennen van signalen van grensoverschrijdend gedrag. Door onderwijsprofessionals te helpen met goede materialen en training, versterken we preventie en dragen we bij aan een veiligere, gelijkwaardige samenleving voor iedereen.

Krachtige aanpak van geweld tegen vrouwen

D66 Wassenaar wil een stevige en herkenbare aanpak van gendergerelateerd geweld, femicide en eengerelateerd geweld. Wijkagenten, huisartsen, jeugdzorg en andere professionals worden extra getraind om signalen vroeg te herkennen en altijd serieus te nemen. Slachtoffers moeten 24/7 toegang hebben tot anonieme hulp en passende opvang binnen de regio. De gemeente werkt nauw samen met politie, Veilig Thuis en omliggende gemeenten, zodat waarschuwingstekenen eerder worden herkend.

Een lokaal actieplan voor veilige straten

D66 Wassenaar wil een lokaal actieplan voor veiligheid op straat. We onderzoeken waar mensen zich onveilig voelen en pakken deze plekken gericht aan, met maatregelen die de sociale veiligheid en leefbaarheid in heel Wassenaar vergroten.

Geweld achter de voordeur is een ingrijpend en vaak verborgen probleem dat levens ontwricht. D66 Wassenaar vindt dat de gemeente een actieve rol moet spelen in het doorbreken van deze stilte. Daarom zetten we in op een samenhangende aanpak waarin vroeg signaleren, toegankelijke hulp en sterke preventie centraal staan, zodat inwoners sneller worden beschermd en ondersteund. De gemeente Den Haag spreekt sinds kort expliciet over 'geweld achter de voordeur' in plaats van huiselijk geweld. D66 Wassenaar neemt dit voorbeeld graag over, omdat echte oplossingen beginnen met het helder benoemen van het probleem.

Eerder signaleren door betere voorlichting

De gemeente investeert in gerichte voorlichting voor scholen, zorgprofessionals, buurtteams en wijkagenten, zodat signalen van geweld achter de voordeur sneller worden herkend en opgepakt.

Aanpak van dierenmishandeling als alarmsignaal

De gemeente werkt samen met dierenartsen, politie en hulporganisaties om signalen van dierenmishandeling serieus te nemen. Ook omdat dit vaak een belangrijke waarschuwing is voor problemen binnen het huishouden.

Hoofdstuk 6

Betrouwbaar en robuust

Bestuur en financiën

Lokaal bestuur met hart voor inwoners

Wassenaar is een gemeente met betrokken en mondige inwoners. Een groot goed waar de gemeente zich voor moet blijven inzetten. Er zijn ook uitdagingen. Of het nu gaat om contact met inwoners of het behouden van de goede financiële positie als het Rijk kortingen doorvoert. Wassenaar is een dorp dat deze uitdagingen aankan. D66 Wassenaar komt met een ambitieuze agenda om onze gemeente nog daadkrachtiger en betrouwbaarder te maken.

Inwoner centraal bij besluitvorming

D66 Wassenaar zet inwoners centraal in alle gemeentelijke besluitvorming. De gemeente investeert in sterke burgerinitiatieven en actieve participatie, onder meer door burgerberaden. D66 wil jongeren structureel betrekken bij beleid: in plaats van een pilot wordt een vaste jongerenraad opgericht die gevraagd en ongevraagd advies geeft over onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn. Daarnaast ziet D66 Wassenaar een kinderburgemeester als waardevolle toevoeging om de jongste inwoners te betrekken.

Raadsbreed akkoord voor constructief bestuur

D66 Wassenaar wil op zoek naar overeenkomsten tussen partijen en inzetten op samenwerking op hoofdlijnen. Door overeenstemming voor een raadsbreed coalitieakkoord te zoeken krijgt de raad meer regie, ontstaat er ruimte voor inhoudelijk debat over deelonderwerpen en wordt de traditionele coalitie- en oppositierol doorbroken.

Onze gemeente kent een geschiedenis van fusies en veranderingen in de ambtelijke organisatie. D66 Wassenaar wil bouwen op wat we nu hebben, en gemeentelijke processen gladstrijken om zo de beste service aan te bieden.

Een raad die duidelijk en toegankelijk werkt

D66 Wassenaar wil dat de gemeenteraad beter en begrijpelijker werkt voor alle inwoners. Daarom zetten we in op vergaderingen in begrijpelijke taal en op procedures die helder zijn en goed worden nageleefd.

Investeren in een modern reglement van orde

D66 Wassenaar wil dat de nieuwe gemeenteraad aan de slag gaat met een eigentijds reglement van orde dat past bij de manier waarop we nu werken.

Heldere en strakke vergaderprocedures helpen om efficiënter te vergaderen, discussies overzichtelijk te houden en de aandacht te richten op de inhoud. Zo wordt het voor inwoners makkelijker om de raad te volgen en kunnen we samenwerken aan een transparante en toekomstbestendige bestuurscultuur.

Toegankelijke digitale gemeentelijke informatie

D66 Wassenaar wil dat alle inwoners makkelijk bij gemeentelijke informatie, het archief en digitale diensten kunnen. De website moet duidelijk en toegankelijk zijn en wordt samen met inwoners getest, zodat iedereen begrijpt waar hij of zij terecht kan. Ook gebruikt de gemeente lokale pers om zo ook inwoners te bereiken die geen gebruik maken van online platforms.

Een gemeente die betrouwbaar handelt

D66 Wassenaar wil een betrouwbare overheid. Dat begint bij duidelijk en persoonlijk contact. Inwoners moeten altijd een ambtenaar kunnen spreken die meedenkt en niet alleen doorverwijst, waar nodig ook buiten kantoortijden. Wie een foutje maakt, verliest niet gelijk het vertrouwen van de gemeente en krijgt eerst de kans om te corrigeren. Zo bouwen we stap voor stap aan een toegankelijke en betrouwbare gemeente.

Begrijpelijke communicatie voor iedereen

D66 Wassenaar wil dat iedere inwoner precies weet waar hij of zij aan toe is. Daarom kiest de gemeente voor duidelijke en eenvoudige taal op B1-niveau in het Nederlands en waar nodig Engels in de communicatie. Zo blijft informatie voor iedereen toegankelijk en kunnen inwoners goed meedoen in onze samenleving.

Verantwoord omgaan met geld

Gemeenten zijn voor het merendeel van hun inkomsten afhankelijk van uitkeringen vanuit de rijksoverheid. Dat brengt onzekerheden met zich mee. Die kunnen jaarlijks fluctueren en kunnen niet altijd via eigeninkomsten worden opgevangen. Een sluitende meerjarenbegroting is immers het streven. Daarvoor zullen verantwoorde keuzen moeten worden gemaakt. Waarbij een afweging tussen bezuinigen en (extra) belastingen onvermijdelijk is. Voor gewenste en noodzakelijke investeringen mag de gemeente lenen. Investeringslenen kunnen over een lange periode worden afgeschreven en gefinancierd. De lasten van externe financiering blijven daardoor overzichtelijk en worden in de begroting verwerkt.

Start met buurtbudgetten

D66 Wassenaar wil dat inwoners direct meebeslissen over hun leefomgeving. Daarom stellen we 0,5% van de gemeentebegroting beschikbaar voor buurtbudgetten. Dat betekent ongeveer € 23.000 per buurt afhankelijk van het aantal huishoudens en oppervlakte, waarmee inwoners samen kunnen bepalen hoe hun buurt groener, socialer en beter onderhouden wordt.

Stresstesten voor de begroting

D66 Wassenaar vindt een gebalanceerde en eerlijke begroting belangrijk. Daarom kiezen we voor een kritische 'stresstest' op iedere gemeentelijke begroting om zo de houdbaarheid en kracht van onze begroting kritisch tegen het licht aan te houden. Zo houden we onze financiën op orde.

Veel Wassenaarse verenigingen draaien op vrijwilligers die hun tijd liever besteden aan activiteiten dan aan papierwerk. Toch lopen zij vaak vast in ingewikkelde regels en procedures. Dat is zonde, want sterke verenigingen vormen het hart van ons dorp.

Regeldruk voor verenigingen en stichting

Verschillende verenigingen in Wassenaar ervaren geregeld regeldruk vanwege aanvragen voor subsidies, verbouwingen of andere vergunningen. D66 Wassenaar wil gemeentelijke regelingen en procedures tegen het licht houden om te kijken of deze vereenvoudigd kunnen worden. Daarnaast wil D66 Wassenaar een loket vanuit de gemeente om deze organisaties ondersteuning te bieden bij het indienen van hun verzoek.

Verantwoording

Aan dit verkiezingsprogramma werkten mee (op persoonlijke titel):

De Verkiezingsprogramma commissie

Bink Ido Heemskerk (voorzitter)

Lieke van Schouwenburg

Marianne Wuite

Paut Struik

René Salemink

Dit programma is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van het bestuur van D66 Wassenaar. Bij het opstellen ervan hebben we dankbaar gebruikgemaakt van de input van onze leden, de thema-afdelingen en de landelijke fractie. Hun bijdrage heeft ons geïnspireerd en richting gegeven. Daarnaast hebben vele organisaties en instellingen ons voorzien van waardevolle inzichten. Ook de vele e-mails die we ontvingen hebben ons geholpen om weloverwogen keuzes te maken.

Bij de voorbereiding van dit verkiezingsprogramma hebben we gebruikgemaakt van AI-toepassingen voor redactionele suggesties en om snel overzicht te krijgen in de belangrijkste punten uit onze conceptteksten. Dit hebben we zo veel mogelijk geanonimiseerd gedaan, waarbij de data niet zijn gedeeld om modellen te trainen.

Tenslotte willen we alle meelezers en leden van de redactie hartelijk bedanken voor hun inzet tijdens het voortraject, voor het kritisch meelezen van de concepten en voor hun scherpte in de verschillende redactierondes. Zonder hen had dit programma er niet kunnen komen.